

Muntligt

Tid: ca 30 minuter
Inga hjälpmedel

Namn:

Födelsedatum:

Testdatum:

Familjeliv, sport och musik i dagens Sverige

Inledning:

Sport och musik är centrala fritidsintressen i många svenska hem. Genom dessa aktiviteter skapas ofta starkare familjeband och gemensamma upplevelser mellan generationer. Samtidigt kan höga prestationskrav, ekonomiska kostnader och tidsbrist orsaka stress och konflikter i vardagen. Medan vissa ser dessa aktiviteter som ett viktigt socialt kitt och möjlighet till personlig utveckling, upplever andra att pressen att prestera påverkar familjelivet negativt.

1. Del 1 – Återberättandet (15 min)

Du har fått ett kort som beskriver en persons erfarenheter och åsikter om familjeliv, sport och musik. Läs kortet i ca 5 minuter och var förberedd på att återberätta det som står på kortet för din kamrat och diskutera följande frågor:

- Hur vanligt tror du att dessa erfarenheter är för människor i dagens samhälle?
- Vilka likheter och skillnader ser du jämfört med dina egna upplevelser och det du har läst om?
- Diskutera personens perspektiv med din kamrat. Håller hen med om de åsikter som presenteras? Varför eller varför inte?

2. Del 2 – Diskussion (10 min)

Välj minst två av de nedanstående påståendena för att diskutera med din kamrat:

- ❖ "Idrottsföreningar är den bästa platsen för barn att lära sig lagarbete."
- ❖ "Musikundervisning borde vara obligatorisk under hela grundskolan."
- ❖ "Föräldrar lägger för mycket tid och pengar på barns organiserade fritidsaktiviteter."
- ❖ "E-sport kan skapa lika stark gemenskap som traditionell idrott."
- ❖ "Strömningstjänster har gjort livemusik mindre betydelsefull."
- ❖ "Gemensamma fritidsintressen kan minska generationsklyftor i familjen."
- ❖ "Prestationspress inom sport och musik riskerar att ta bort glädjen."

Använd även några av frågeställningarna nedan för att driva och förlänga diskussionen:

- Hur kan samhället stötta familjer med begränsade ekonomiska resurser?
- Vilket ansvar har föreningar och kulturskolor för barns psykiska och fysiska välmående?
- Hur påverkar sociala medier vår bild av vad det innebär att lyckas inom sport och musik?
- Kan digitala verktyg ersätta fysisk närvaro i gemensamma aktiviteter?
- Hur hittar man en bra balans mellan fritid, skola, arbete och återhämtning?

Elevkort

Elevkort #1

Jag är pappa till två barn som spelar ishockey och fotboll. Deras sporter tar nästan all ledig tid och kostar oss både pengar och energi. Å ena sidan älskar jag att idrotten lär barnen samarbete, disciplin och glädjen av att nå gemensamma mål. Jag ser också hur mycket starkare våra relationer blir när vi åker på cuper och tävlingar tillsammans. Å andra sidan är pressen hård, både från tränare som kräver resultat och andra föräldrar som ständigt jämför sina barns prestationer. Jag försöker hålla balansen mellan att stötta mina barns ambitioner och att skydda dem från stress och prestationsångest. Ibland är jag orolig för att den här livsstilen påverkar deras självkänsla negativt, men jag är samtidigt rädd för att de går miste om viktiga erfarenheter om vi drar ner på tempot.

Magnus

Elevkort #2

Jag jobbar som musiklärare på en kulturskola och märker ofta hur musiken både stärker och stressar barn och familjer. Många av mina elever övar intensivt hemma eftersom föräldrarna ställer höga krav och jämför dem med andra barn på sociala medier. Detta gör att några elever blir mycket duktiga men också väldigt osäkra, särskilt om de gör misstag vid konserter. Jag försöker därför fokusera på glädjen och kreativiteten i musiken snarare än på perfektion. Vissa föräldrar uppskattar detta, medan andra tycker att jag borde pusha eleverna hårdare för att nå högre nivåer. Jag är övertygad om att barn måste få utvecklas i sin egen takt, utan ständig press. Samtidigt vet jag att prestationskraven från omgivningen är svåra att motstå, vilket gör att jag ofta hamnar i diskussioner med föräldrarna om musikens syfte och mål.

Helena

Elevkort #3

Som tränare i en ungdomsklubb för basket har jag sett hur sport både stärker och utmanar familjer. Många föräldrar är mycket engagerade, kör barnen till träningar och matcher och deltar aktivt i klubbens arbete. Jag uppskattar den gemenskap och samhörighet som sporten skapar. Samtidigt märker jag att barn och föräldrar ibland dras med i ett hetsigt tävlingsklimat. Vissa föräldrar pressar barnen hårt eftersom de drömmer om elitkarriärer åt sina barn, trots att barnen själva ibland föredrar lek och glädje framför tävling och resultat. Jag jobbar aktivt för att få föräldrarna att förstå vikten av glädje, gemenskap och en sund relation till idrott. Men det är svårt eftersom många fortfarande tror att tidiga resultat är avgörande för framgång senare i livet. Jag skulle vilja se en förändrad syn på ungdomsidrott, där glädjen och hälsan alltid kommer före jakten på medaljer.

Filip

Elevkort #4

Jag är arton år och gör elektronisk musik hemma i mitt rum. Musiken har blivit mitt sätt att uttrycka mig och hitta nya vänner online, men mina föräldrar har svårt att acceptera det. De tycker att jag sitter för mycket vid datorn och borde umgås mer med familjen och syssla med "riktiga instrument" som piano eller gitarr. Jag försöker få dem att förstå att elektronisk musik faktiskt kräver stor kreativitet och teknisk kunskap, men de ser bara mina sena kvällar framför skärmen. Samtidigt vill jag behålla en bra relation med dem, så jag försöker kompromissa genom att ibland delta i familjens gemensamma aktiviteter ibland. Men jag önskar att mina föräldrar kunde inse att min musik är lika värdefull som traditionella fritidsintressen och att det finns andra sätt att umgås än det som de själva är vana vid.

Sofia